

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมในการชำระหนี้ของลูกค้า บมจ.ธนาคารกรุงไทย ในกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ในบทนี้จะกล่าวถึงแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน มีแนวคิดด้านปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจอยู่หลายประการ เช่น ความสามารถในการหารายได้ และการชำระหนี้ ความมั่นคงทางการเงินของลูกหนี้ โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลในอดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต และนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์สินเชื่อ ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงความตั้งใจในการชำระหนี้และความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ขอสินเชื่อเป็นหลัก แนวคิดนี้จึงมีความสำคัญต่อการให้สินเชื่อ ซึ่งบทบาทของสินเชื่อ มีความเกี่ยวข้องทั้งทางด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และธุรกิจ ดังนี้

1) บทบาทของสินเชื่อในด้านเศรษฐศาสตร์

สินเชื่อในทางเศรษฐศาสตร์จะเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเงินเดียวกับเงิน และการเพิ่มอุปทานของเงินในระบบเศรษฐกิจ โดยการเพิ่มอุปทานทางเงินให้พอดีหรือเหมาะสมกับอุปสงค์ของเงินในตลาด จะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ แต่ถ้าเพิ่มอุปทานของเงินในระบบเศรษฐกิจมากเกินไป จะส่งผลให้เกิดเงินเฟ้อขึ้นได้ ดังนั้นการควบคุมสินเชื่อจึงความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

2) บทบาทของสินเชื่อในด้านสังคม

สินเชื่อในทางสังคม จะเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนที่ไม่แตกต่างจากเงินสด และได้มีการพัฒนาการให้สินเชื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับการบริโภค ได้แก่ การใช้บัตรเครดิต ,การใช้บัตรกดเงินสด รวมถึงการให้สินเชื่อในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้การให้สินเชื่อประเภทนี้ เป็นการยืดเวลาการชำระหนี้ และทำให้ต้นทุนทางการเงินลดลง

3) บทบาทของสินเชื่อในด้านธุรกิจ

สินเชื่อในทางธุรกิจ เป็นช่วยสำหรับการขยายกิจการ เพื่อลดต้นทุนทางการเงิน ในปัจจุบัน ธนาคาร ได้มีการปล่อยสินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เรียกว่า SMEs (Small and Medium Enterprises) สำหรับการขยายกิจการ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า บทบาทของสินเชื่อมีความเกี่ยวข้องทั้งทางด้านเศรษฐศาสตร์ ด้าน สังคมและด้านธุรกิจ ในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ เพื่อสามารถ ควบคุม และคุณภาพของสินเชื่อ ดังต่อไปนี้

3.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย 5 C's

นโยบาย 5 C's (อ้างอิงใน ชนินทร์ พิทยาวิธ, 2534) เป็นหลักการวิเคราะห์สินเชื่อของ ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. คุณสมบัติ (Character) คือ คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์ถึงอุปนิสัย ใจ กอก และพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อ ว่าจะมีความรับผิดชอบและความเต็มใจในการชำระหนี้มาก น้อยเพียงใด โดยพิจารณา 2 ประเภท ได้แก่

- คุณสมบัติและประวัติส่วนบุคคล เช่น อุปนิสัยทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว อายุ สังคม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อหนี้สิน ความตรงต่อเวลาในการชำระหนี้ ความสม่ำเสมอ ในการชำระหนี้ ซึ่งเดียงส่วนตัว เป็นต้น

- คุณสมบัติเฉพาะด้าน เช่น ความชำนาญประสบการณ์ ความคิดความอ่าน เป็นต้น ประดีนที่จะพิจารณาคือ อายุ เพศ สถานภาพ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ โดยแยกประดีนที่จะศึกษาดังนี้

- อายุ ช่วงอายุที่เริ่มทำงาน (ประมาณ 20-34 ปี) ยังขาดประสบการณ์ หน้าที่การทำงาน รายได้ และเงินออมยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และช่วงอายุที่ลงหลักปักรากฐาน (ประมาณ 35-45 ปี) มีประสบการณ์ มากขึ้น หน้าที่การทำงานดีขึ้น รายได้เพิ่มมากขึ้น และการออมเพิ่มสูงขึ้น และช่วงอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป อาจจะมีปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย

- สถานภาพ สถานภาพโสด ยังไม่มีภาวะทางด้านครอบครัว การตัดสินใจขาดความ ระมัดระวัง สถานภาพหย่า แสดงถึงความล้มเหลวในการใช้ชีวิคคู่ ซึ่งอาจเกิดจากความ รับผิดชอบ สำหรับผู้ที่หย่าแล้วมีบุตรจะต้องมีความรับผิดชอบที่สูงกว่า สถานภาพม้าย แสดงถึง รายได้รวมของครอบครัวลดลงหากมีบุตรจะมีความรับผิดชอบสูง หรือสถานภาพสมรส แสดงถึง ความรับผิดชอบต่อครอบครัวสูง โดยเฉพาะผู้ที่มีบุตร แต่ภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัวเพิ่มขึ้น เช่น กัน

- ระดับการศึกษา มีผลต่อลักษณะของบุคคล ได้ เช่น การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อาจจะมีความทะเยอทะยานสูงในการยกฐานของตน ภาระค่าใช้จ่ายในการครองชีพสูง โอกาส ก้าวหน้าค่อนข้างสูง หรือระดับการศึกษา สายอาชีพ, สายสามัญ, ต่ำกว่าปริญญาตรี อาจมีความ เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีความรู้พื้นฐาน โอกาสในการก้าวหน้าต่ำ

- ประสบการณ์ ในการพิจารณาประสบการณ์ทำงาน อายุงานมีส่วนกำหนดความมั่นคงในการทำงาน ได้ เช่นเดียวกัน เช่น อายุงานมาก (5 ปีขึ้นไป) โอกาสในการลาออกจากงานหรือการเปลี่ยนงานน้อย มีความมั่นคง, อายุงานปานกลาง (3-4 ปี) โอกาสในการลาออกจากงานหรือการเปลี่ยนงานปานกลาง มีความมั่นคงพอควร และ อายุงานน้อย (ต่ำกว่า 2 ปี) โอกาสในการลาออกจากงานหรือการเปลี่ยนงานมาก ไม่มั่นคง

- อาชีพ พิจารณาความมั่นคงในการประกอบอาชีพ เช่น ข้าราชการ, รัฐวิสาหกิจ, พนักงาน บริษัท, เจ้าของกิจการ, อาชีพอิสระ ลักษณะของความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ก็อาจแตกต่างกัน เช่น ข้าราชการมีเงินเดือนน้อย แต่มีความมั่นคงในการทำงาน หรือ โอกาสการออกจากราชการน้อย หรือ อาชีพอิสระ ความมั่นคงในการทำงานก็น้อย หรือ ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ

2. ความสามารถ (Capacity) คือความสามารถในการทำระหนีคืน เป็นการวิเคราะห์ สมรรถภาพในการหารายได้ จะพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อในรูปค่าจ้าง รายได้อื่นๆ เป็นหลัก โดยวิเคราะห์รายได้ รายจ่ายและกำไรของธุรกิจจากการเงิน แผนการบริหารงาน แผนการ ชำระคืน โดยปกติเงินที่จะนำมาชำระหนี้ควรจะเป็นเงินรับสูทั้งจากการดำเนินงาน นั่นคือ กำไรของ ธุรกิจ นั่นเอง ประเด็นที่จะทำการพิจารณาคือ

- รายได้ ถ้าหากลูกหนี้รายได้ หรือมีความสามารถหารายได้สูงและสม่ำเสมอ ก็จะสามารถ ชำระหนี้ได้ตรงกำหนดและเงื่อนไข เช่นเงินเดือนและรายได้พิเศษอื่นๆ

- รายจ่าย ลูกหนี้ที่มีภาระที่จะต้องใช้จ่ายมากน้อยเพียงใด ถ้ามีรายได้มากและรายจ่ายมาก อย่างเด็กสามารถชำระหนี้ที่มีอยู่ได้เท่านั้น ถ้ามีหนี้เพิ่มขึ้นอาจเกิดปัญหาในการจ่ายคืนได้ สินเชื่อ ส่วนที่เพิ่มอาจมีความเสี่ยงสูง ในทางตรงกันข้ามลูกหนี้ที่มีรายได้คุ้งและมีภาระรายจ่ายพอประมาณ จะมีฐานะทางการเงินดีกว่าลูกหนี้ที่รายได้มากและรายจ่ายมากด้วย

- ระยะเวลา เป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยพิจารณาในส่วนของ Capacity ลูกหนี้บางรายไม่ อาจชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไข ถ้าให้เวลาผ่อนชำระหนี้สักเกินไป แต่ถ้าให้เวลานานขึ้นอาจชำระได้ โดยไม่มีปัญหา

3. ทุน (Capital) คือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเงิน โดยเฉพาะส่วนของเจ้าของทุน ที่จะต้องจัดให้มีเงินทุนอย่างเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในธุรกิจ เพราะถ้าไม่มีทุนเพียงพอต้องกู้เงินแต่ด้านเดียวจะทำให้ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสูง รายได้ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่ต้องเสียไป นอกจากนี้ทุนยังช่วยให้เจ้าของ

นำไปใช้สินค้า ทรัพย์สินต่างๆที่ต้องลงทุนระยะยาวนาน เช่น ซื้อเครื่องจักร โรงเรือน ซึ่งจะเป็นทรัพย์สินในส่วนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขอสินเชื่อ และ/หรือเงินทุนในส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งอาจประเมินชดเชยในกรณีที่ Character และ Capacity ไม่ค่อยดีนักได้

เงินทุนในที่นี้จะหมายถึงฐานะความมั่นคงทางการเงินของบุคคล หรือของธุรกิจ ซึ่งจะประกอบด้วยมูลค่าของสินทรัพย์ทั้งหมด หากด้วยหนี้สินต่างๆจะได้เงินทุนของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือของธุรกิจแห่งใดแห่งหนึ่งที่ได้ลงทุนไว้ รวมทั้งเงินทุนสะสมที่กิจการสะสมไว้เพื่อยากรักษาต่อไป การวัดสามารถในการชำระหนี้และอัตราการเสี่ยงต่อหนี้สูญ เงินทุนมีส่วนช่วยได้มากที่เดียว กล่าวคือผลกำไรแต่ละครั้งเมื่อหารด้วยเงินทุนแล้ว จะสามารถวัดความสามารถในการประกอบการ และผลตอบแทนแต่ละครั้งที่ได้ลงทุนไว้ ถ้ามีอัตราส่วนสูง จะปรากฏว่าการจัดการของบริษัทมีความสามารถชำระหนี้ได้ง่าย ส่วนกรณีหนี้สินที่บริษัทมีป่วยอยู่ทั้งหมดหากชำระด้วยเงินทุนที่มีอยู่ จะสามารถวัดอัตราการเสี่ยงต่อภาระหนี้สินได้ ถ้าในกรณีที่มีกิจการมีเจ้าหนี้สูงกว่าเงินทุนที่ได้ลงไว้ ก็จะปรากฏว่าเจ้าหนี้มีอัตราเสี่ยงสูง เพราะเจ้าหนี้ได้ลงทุนมากกว่าเจ้าของกิจการเสียอีก

4.หลักประกัน (Collateral) คือปัจจัยที่ใช้สำหรับการพิจารณาหลักประกันสัญญา กรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ธนาคารจะบังคับชำระหนี้ออกจากทรัพย์สินที่เป็นประกันหลักทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน เช่น พันธบดีรัฐบาล หุ้น หุ้นกู้ที่มีหลักฐานมั่นคง ที่ดิน โรงเรือน โรงงาน เครื่องจักร สินค้าคงเหลือ ฯลฯ

นโยบายการบริหารสินเชื่อ โดยทั่วไปที่จะอนุมัติงบกู้แต่ละรายมักจะมีนโยบายให้ผู้กู้ วางหลักทรัพย์เพื่อเป็นหลักประกันไว้เพื่อป้องกันการเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้ ในกรณีที่ผู้กู้นำอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างมาวงประกัน ผู้กู้จะต้องเอาประกันอัคคีภัยกับต้องสถาบันประกันภัยโดยชอบธรรมที่จะได้รับให้กับบริษัทเงินทุน การใช้บุคคลคำประกันอาจทำได้ หากผู้คำประกันมีฐานะเป็นที่น่าเชื่อถือ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบเป็นรายๆไป ความจริงแล้วนโยบายดังกล่าวมีไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจจะเกิดขึ้นได้เท่านั้น ไม่มีเจตนาที่จะรับหรือขายทอดตลาดหลักทรัพย์ใดๆ เพราะจะต้องเสียค่าใช้จ่าย และอาจเสียค่าเสี่ยงทางด้านสังคมอีกด้วย ที่บริษัทเงินทุนสนใจที่สุดคือกำไร หรือรายได้ที่จะสามารถนำมาชำระหนี้คืนได้เท่านั้น

ประเด็นที่จะพิจารณาในส่วนของหลักประกันจะพิจารณาถึงสภาพคล่องของหลักประกัน เป็นหลัก เช่น สภาพคล่องสูง ,สภาพคล่องปานกลางและสภาพคล่องต่ำ โดยหากมีประกันมีสภาพคล่องสูง ก็จะมีมูลค่ามากสามารถขายได้โดยมีราคาสูง แต่หากมีสภาพคล่องต่ำ ก็มีมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไม่สามารถขายได้ และพิจารณาถึงความสำคัญของหลักประกันกับลูกหนี้ เช่น เป็นที่อยู่ในปัจจุบัน หรือไม่ ถ้าเป็นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ก็ย่อมมีความสำคัญกับลูกหนี้เอง ย่อมมีความกระตือรือล้นในการชำระหนี้

5. สภาวะการณ์ (Condition) คือ สภาวะทั่วๆ ไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจนโยบายรัฐบาล การเมือง กฏหมาย ภาษี ดินฟ้าอากาศ การขึ้นลงของราคาน้ำมัน ปัญหาตัดดิน ปัญหาแรงงาน การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ภาวะเงินฟื้อ เทคโนโลยี เทคนิค การผลิต เป็นต้น

นโยบาย 5 C's (C's Policy) เป็นหลักการด้านสินเชื่อที่ธนาคารใช้วิเคราะห์สินเชื่อของลูกค้า ทั้งด้านการปล่อยสินเชื่อ และการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยจะทำการคัดเลือกตัวแปรบางตัว จากหลักการ 5 C's ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ รายได้ของผู้กู้ อายุ ประสบการณ์ ในการประกอบอาชีพ สัดส่วนเงินกู้ต่อการลงทุน เพื่อประโยชน์ต่อธนาคาร ในการพัฒนาควบคุมดูแลลูกหนี้ NPL ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เพื่อจะให้ทางแบงก์ได้ทันเวลา เป็นประโยชน์ต่อธนาคารในการควบคุมคุณภาพหนี้

3.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย 5 P's

นโยบาย 5 P's (อ้างอิงใน ชนินทร์ พิทยาวิธี, 2534) เป็นแนวทางการวิเคราะห์สินเชื่ออีกหลักเกณฑ์หนึ่งที่นิยมใช้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อที่ไม่ใช้งบการเงิน โดยนโยบาย 5 P's ประกอบด้วย

1. **ด้านจุดประสงค์ในการยืม (Purpose)** พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการกู้เพื่อให้ลูกหนี้นำเงินกู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้เงินลูกหนี้ไปใช้ผิดประเภทของวัตถุประสงค์อาจนำความยุ่งยากมาสู่ธนาคาร ได้ในภายหลัง วัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อโดยทั่วไปสามารถสรุปได้ดังนี้

- เพื่อการบริโภคส่วนบุคคล เช่นการซื้อบ้านเพื่อท่องเที่ยวอาศัย ,การซื้อรถยนต์ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต
- เพื่อนำไปลงทุนหมุนเวียนกิจการ
- เพื่อการศึกษาต่อในประเทศ

2. **ด้านตัวบุคคล (People)** แยกพิจารณาว่าบุคคลที่มาขอสินเชื่อนั้น มีความรับผิดชอบในธุรกิจที่ทำอยู่ โดยคุณโน้มของ การปฏิบัติงานในกิจการ ผลกระทบ ผลกำไร เมื่อเทียบกับคู่แข่ง ความสามารถ ความตั้งใจในการชำระหนี้ของลูกหนี้

3. **ด้านการจ่ายหนี้ (Payment)** ความสำคัญของการให้สินเชื่อขึ้นอยู่กับการชำระหนี้คืน ตามกำหนด และระยะเวลาที่ได้ตกลงกับธนาคารไว้ ธนาคารจะไม่พิจารณาให้สินเชื่อกับลูกหนี้ที่ไม่สามารถชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ ระยะเวลาที่ให้กู้มีความเหมาะสมหรือไม่ รายละเอียดการชำระหนี้คืนของลูกหนี้ มีความสมเหตุสมผล กับวัตถุประสงค์ที่ขอกู้หรือไม่

4. ด้านการป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น (Protection) จากการที่ลูกค้าสามารถดำเนินการนี้ได้ โดยจากทรัพย์สินที่นำเป็นหลักประกัน ดูถึงสภาพคล่องของทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกัน ซึ่งหลักประกันสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

- Internal หลักประกันภายในของผู้กู้ เช่น ที่ดิน บ้านที่อยู่อาศัย เงินฝากกับธนาคาร
- External หลักประกันภายนอกของผู้กู้ เช่น ให้บุคคลภายนอกเขามารับผิดชอบในหนี้สินด้วย โดยการนำหลักทรัพย์มาค้ำประกัน หรือบุคคลค้ำประกัน

5. ด้านช่องทางหรืออุปกรณ์ในการตัด (Protection) พิจารณาภาพรวมของทั้ง 4 P เพื่อดูว่า ควรให้กู้หรือไม่ ความเสี่ยงในธุรกิจของลูกหนี้ในอนาคต ความยุ่งยากในการเรียกเก็บหนี้ หากลูกหนี้มีอุปทานที่ดี อาจเพิ่มคง ซึ่งหมายถึงลูกค้าจะมีความสามารถรับผิดชอบในการดำเนินการได้

3.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับ มูลเหตุของการค้างชำระหนี้

แนวคิดเกี่ยวกับ มูลเหตุของการค้างชำระหนี้(อ้างอิงใน ชนินทร์ พิทยาวิธ, 2534) กล่าวว่า ว่าการค้างชำระหนี้ของลูกค้า เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากในการดำเนินงาน เนื่องจากการอำนวย สินเชื่อแก่ลูกค้าที่มำขอสินเชื่อ แม้ว่าได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้แล้วก็ตาม แต่ยังมีปัจจัย ที่ส่งผลให้ลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดที่ระบุในสัญญา ธนาคารเองก็มีระบบ ตรวจสอบ ติดตามหนี้ภายหลังจากที่ได้ให้กู้แล้ว ซึ่งต้องการวิธีการหรือมาตรการในการควบคุมหนี้ ต้องชำระให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งมูลเหตุของการค้างหนี้ ดังนี้

1. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ หากปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลง ย่อมส่งผลกระทบต่อตัวลูกหนี้ได้ ได้แก่

1.1 ภาวะเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยสำคัญของการประกอบธุรกิจ หากภาวะเศรษฐกิจดี ย่อม ส่งผลให้การประกอบธุรกิจมีการขยายตัว และเจริญรุ่งเรือง หากภาวะ เศรษฐกิจตกต่ำ หรือชบเชา ย่อมส่งผลให้เกิดการชะลอตัวให้ทางธุรกิจและการ จ้างงานน้อยลง รายได้ของบุคคลลดลงตาม ซึ่งในบางธุรกิจอาจจะประสบ ปัญหารุนแรงถึงขั้นล้มละลาย

1.2 นโยบายของรัฐบาล การดำเนินธุรกิจย่อมต้องเป็นไปในขอบเขตแห่งกฎหมาย ธุรกิจบางชนิด ดังนั้น นโยบายของรัฐบาลอาจมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเห็นว่ามี ความจำเป็นและผลกระทบต่อการครองชีพของประชาชน ก็อาจจะกำหนดให้มี มาตรการควบคุมราคา หรือพยุงราคา หรืออื่นๆ เพื่อควบคุมราคาสินค้าในตลาด ให้อยู่ในสภาพสมดุล เพื่อไม่กระทบทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคในประเทศ

- 1.3 ค่านิยมและเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งสอง จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจประเภทแฟชั่น เมื่อค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป รวมถึงเมื่อเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดีขึ้น ได้แก่ สินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น จะส่งผลให้สินค้าประเภทนี้มีราคาถูกลงและคุณภาพที่ดีขึ้น
- 1.4 ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ ภัยจากน้ำท่วม อุบัติเหตุ สงคราม เป็นต้น
2. ปัจจัยภายใน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในธุรกิจที่เป็นผู้ปล่อยสินเชื่อเอง และสามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่
- 2.1 การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อาจทำให้ผู้กู้รับภาระดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย หากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ภาระดอกเบี้ยก็จะเพิ่มขึ้น ผู้กู้ต้องใช้เวลานานกว่าเดิมในการชำระหนี้ให้หมดไป ความเสี่ยงต่อการท้างชำระยิ่งสูงขึ้น
- 2.2 การประเมินราคาหลักทรัพย์ไม่เหมาะสม เช่นการประเมินราคาหลักประกันที่สูงเกินไป หลักทรัพย์ค้ำประกันไม่มีสภาพคล่อง ทำให้ผู้กู้ได้รับภาระอนุมัติงเงินที่หลักประกันไม่คุ้มกับมูลหนี้ เกินความจำเป็น หรือเกินความสามารถในการชำระหนี้ ทำให้ผู้กู้ไม่สามารถลงการสัญญาสัญญาหลักทรัพย์ที่ค้ำประกันไว้
- 2.3 ระบบการติดตามและควบคุมของธนาคาร ไม่มีประสิทธิภาพ
- 2.4 การอำนวยวิธีสินเชื่อของธนาคาร ไม่มีการกลั่นกรองที่ดี เช่น เจ้าหน้าที่ขาดประสาการณ์ การดำเนินงานที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ
3. ปัจจัยจากตัวลูกหนี้ ได้แก่
- 3.1 การที่ลูกหนี้นำเงินกู้ไปใช้พิเศษตุ่นประสงค์ของการกู้ยืม เช่น การนำไปเกรงกำไรในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เมื่อภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง ผลประโยชน์หรือกำไรที่ผู้กู้ไว้ก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย
- 3.2 การขยยถ่ที่อยู่ การเปลี่ยนงาน การถูกเลิกจ้าง ทำให้ไม่สามารถรับภาระหนี้ที่มีอยู่ได้
- 3.3 ลูกหนี้ถึงแก่กรรมหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง ทุพพลภาพ สภาพครอบครัวหย่าร้าง ทำให้ภาระการใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงได้
- 3.4 ลูกหนี้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีหนี้สินภายนอกมาก
- 3.5 ลูกหนี้ทำการค้าเกินตัว หรือห่วงผลกำไรในธุรกิจเกินไป ภาระเงินวด ที่คาดไว้อาจเกินความสามารถในการชำระหนี้ได้

3.6 การทุจริตของผู้บริหารกิจการ คิดถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม สภาพธุรกิจแท้จริงไม่เปิดเผย จึงยากต่อการเปลี่ยนแปลงได้ทันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

3.7 ลูกหนี้เจตนาบิดพลิ้วไม่ยอมชำระหนี้ หรือนำเงินไปชำระหนี้ภายนอกก่อนนำเงินไปชำระหนี้คืนธนาคาร

3.2.4 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จัดตั้งขึ้นตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2538 ในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน ตามนัยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 โดยได้เริ่มดำเนินการให้กู้ยืมครั้งแรกในปีการศึกษา 2539 ต่อมารัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 มีผลให้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง

กยศ. มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรองรับ ระหว่างศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ช่วยแบ่งเบาภาระด้านการเงินของผู้ปกครองและเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติโดยรวม โดยมุ่งหวังว่าผู้กู้ยืมจะสามารถเล่าเรียนได้จนสำเร็จตามหลักสูตร มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมถึงมีจิตสำนึกในการชำระหนี้คืนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับรุ่นน้องต่อไป

ยุทธศาสตร์ของการจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มศักยภาพระบบการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

จัดทำโครงการ e-Studentloan ประกอบด้วย 2 โครงการย่อย คือ โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการและการอบรมระบบงาน e-Studentloan และโครงการประชาสัมพันธ์ เชิงบูรณาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพระบบการบริหารหนี้และติดตามการชำระหนี้

จัดทำโครงการไกล์เกลี่ยข้อพิพาทเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาก่อนฟ้องคดี จัดทำโครงการติดตามเงินคงค้างจากสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติ จากคณะกรรมการตรวจสอบได้ตามเป้าหมาย โดยมีการตรวจสอบทั้งภายในหน่วยงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แบ่งได้ดังนี้

1. กิจกรรมการตรวจสอบหน่วยงานภายใน จะมีการตรวจสอบ 4 ด้าน แบ่งเป็น การตรวจสอบด้านการเงินและบัญชี การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ งานพัฒนาและสนับสนุนงานตรวจสอบ และงานติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนฯ

2. กิจกรรมการตรวจสอบหน่วยงานภายนอก ได้แก่ สถานศึกษา โดยจะเป็นการตรวจสอบ ด้านการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 4 ทีม แยกตามระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษารัฐบาล ระดับอาชีวศึกษาเอกชน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีระบบการบริหารหนี้ และการติดตามหนี้ที่มีประสิทธิภาพ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสนับสนุนและพัฒนาความร่วมมือด้านระบบการกู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยการสร้างระบบเครือข่ายทั้งสถานศึกษาและผู้กู้ยืม

จัดทำโครงการเครือข่ายอาสาสมัคร กยศ. และจัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องมากขึ้นและให้มีการบริการที่ดีต่อสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มศักยภาพการให้บริการแก่สังคม

จัดทำโครงการ Helpdesk มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความเข้มแข็งแก่ระบบตรวจสอบและประเมินผล

การพัฒนาโครงสร้างองค์กรและกำหนดอัตรากำลัง การจัดทำระบบบริหารทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการมีการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีโครงสร้างและอัตรากำลังที่เหมาะสมกับองค์กรและเพื่อให้มีระบบบริหารทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

1. เงินกู้ยืมที่จ่ายเข้าบัญชีของสถานศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา

2. เงินกู้ยืมที่จ่ายเข้าบัญชีของนักเรียน นักศึกษาผู้กู้ยืม ได้แก่ ค่าครองชีพ (ค่าที่พักและค่าใช้จ่ายส่วนตัว)

ขั้นตอนการขอกู้ยืม กยศ.

นักเรียน นักศึกษา ต้องดำเนินการขอกู้ยืมผ่านระบบ e-Student loan ที่เว็บไซต์ www.studentloan.or.th โดยให้ปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. ลงทะเบียนเพื่อขอรหัสผ่านเข้าสู่ระบบ โดยรอผลการตรวจสอบทะเบียนรายวัน 1 วัน

2. ผู้ที่มีรหัสผ่านแล้ว สามารถเข้าระบบไปกรอกแบบคำขอกู้ยืม

3. รอสถานศึกษาเรียกสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกผู้มีสิทธิ์กู้ยืม กยศ. โดยสถานศึกษาจะเป็นผู้พิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้ยืมเป็นรายปี ภายในกรอบวงเงินที่จัดสรรให้

4. ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกจากสถานศึกษาต้องเปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคารกรุงไทยสาขาใดก็ได้เพื่อรับโอนเงินค่าครองชีพ

5. ผู้ได้รับสิทธิ์กู้ยืมเงินเข้ามาทำสัญญากู้ยืมเงินผ่านระบบ โดยต้องสั่งพิมพ์สัญญาจำนวน 2 ชุด (ต้นฉบับและคู่ลับ) ดำเนินการให้ผู้ค้ำประกัน พยาน และผู้แทนของสถานศึกษาร่วมลงนามในสัญญาทั้ง 2 ฉบับ พร้อมจัดเตรียมเอกสารประกอบสัญญาและสัญญาเพื่อส่งให้สถานศึกษา

6. ติดต่อสถานศึกษา เพื่อลบนำมและตรวจสอบจำนวนเงินขอภัย ในแบบลงทะเบียน / แบบยืนยันจำนวนเงินค่าเล่าเรียน และค่าครองชีพ โดยสถานศึกษาเป็นผู้ยืนยันความสมบูรณ์ครบถ้วนผ่านระบบ

7. นักเรียน นักศึกษา รอรับเงินค่าครองชีพเมื่อเปิดเทอม ทางบัญชีธนาคารกรุงไทย
ผู้ค้ำประกันในสัญญา กู้ยืมเงิน

1. บิความารดา หรือผู้ปกครอง

2. กรณีบิดามารดาเสียชีวิต ให้ผู้ปกครองที่รับอุปการะเลี้ยงดูลงนามแทน

3. บุคคลที่ประกอบอาชีพมีรายได้ไม่ เช่นเดือน

4. กรณีคู่สมรสของผู้ค้ำประกัน ไม่ให้ความยินยอมให้ผู้ค้ำประกันลงนามฟ่ายเดียวได้

5. กรณีไม่มีบุคคลค้ำประกัน ให้ใช้หลักทรัพย์แทน

บุคคลผู้รับรองรายได้ในสัญญา กู้ยืมเงิน

1. ข้าราชการระดับ 5 ขึ้นไป หรือเทียบเท่า

2. หัวหน้าสถานศึกษา ที่ผู้ขอภัยมีศึกษาอยู่

3. ผู้ปกครองท้องถิ่นระดับผู้ใหญ่บ้านขึ้นไป

(ส่วนพนักงานรัฐวิสาหกิจ นายกเทศมนตรีหรือตำแหน่งอื่นที่นອกเหนือจากนี้ไม่สามารถรับรองได้)

การชำระเงินคืน

ก่อนถึงกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ ผู้กู้ยืมต้องรายงานข้อมูลพร้อมเอกสารของตนเองต่อธนาคารกรุงไทย ทุกสาขา ก่อนถึงเดือนพฤษภาคมของปีด้าจากปีที่สำเร็จการศึกษา หรือเลิกการศึกษา โดยผู้กู้ยืมต้องชำระหนี้คืน หลังสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษาแล้ว 2 ปี ภายในวันที่ 5 กรกฎาคมของปีที่ครบกำหนด

หลักเกณฑ์การชำระเงินคืน

1. ชำระงวดแรก เมื่อครบกำหนดชำระหนี้งวดแรก จะต้องเริ่มชำระเงินต้นในอัตรา ร้อยละ 1.5 ของวงเงินที่กู้ยืมไป ภายในวันที่ 5 กรกฎาคม
2. ชำระงวดต่อไป ใน การชำระหนี้งวดต่อไป เงินต้นจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามอัตราเงินต้นตามที่ กยศ. กำหนดไว้ในแต่ละปี (ตามตารางข้างล่าง) พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี ของเงินต้นในสัญญา ให้เสร็จสิ้นภายใน 15 ปี
3. ระหว่างเบี้ยปรับ หากเกิดผิดนัดชำระหนี้หลังวันที่ 5 กรกฎาคม จะต้องเสียเบี้ยปรับในอัตรา ร้อยละ 12 ต่อปีของเงินต้นที่ค้างชำระในวันนั้น และหากค้างชำระหนี้เกิน 12 เดือน เสียเบี้ยปรับ ร้อยละ 18 ต่อปี
4. สิทธิประโยชน์ หากชำระหนี้คืนบางส่วนก่อนวันครบกำหนดเริ่มผ่อนชำระเงินงวดแรก (ช่วงปลดหนี้) ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย

วิธีการชำระหนี้

1. การติดต่อในครั้งแรก ผู้กู้ยืมทุกรายต้องคิดต่อแสดงตนในการชำระหนี้ที่ บมจ.

ธนาคารกรุงไทยได้ทุกสาขา

- 1.1 กรอกแบบฟอร์มการติดต่อขอแสดงตนในการชำระหนี้ และเก็บไว้เป็นหลักฐาน
- 1.2 ผู้กู้ยืมสามารถเปลี่ยนวิธีการชำระหนี้จากรายปีเป็นรายเดือนก็ได้ โดยมีระยะเวลาผ่อน ชำระหนี้ตั้งแต่ 1 ปีเป็นต้นไป แต่ไม่เกิน 15 ปี
- 1.3 ผู้กู้ยืมจะได้รับตามรายการผ่อนชำระหนี้จากธนาคารเพื่อผู้กู้ยืมจะได้นำเงินเข้าบัญชีก่อน วันครบกำหนดชำระของทุกปี
- 1.4 ผู้กู้ต้องมีบัญชีออมทรัพย์ของธนาคารกรุงไทย เพื่อใช้ในการหักบัญชีการชำระหนี้โดย อัตโนมัติ ซึ่งอาจเป็นบัญชีเดิมที่ผู้กู้เปิดไว้ในขณะทำสัญญา
- 1.5 หากประสงค์เปลี่ยนเลขที่บัญชีออมทรัพย์โดยขอเปิดบัญชีใหม่ พร้อมกับแจ้งสาขาให้ทำการเปลี่ยนแปลงเลขที่บัญชีใหม่ด้วย
- 1.6 ผู้กู้ยืมจะต้องเสียค่าธรรมเนียมธนาคารครั้งละ 10 บาท
2. การชำระหนี้ครั้งต่อไปสามารถดำเนินการได้โดย
  - 2.1 แจ้งความประสงค์หักบัญชีอัตโนมัติจากบัญชีออมทรัพย์ของผู้กู้ โดยต้องนำเงินเข้าบัญชี ก่อนวันที่ 5 กรกฎาคมของทุกปี (กรณีชำระหนี้เป็นรายปี) หรือก่อนวันที่ 5 ของทุกเดือน(กรณีชำระหนี้เป็นรายเดือน) ทั้งนี้ ผู้กู้ต้องมีเงินในบัญชีมากพอกับต้นเงินงวดที่ต้องชำระกับงวดที่ค้างชำระ (หากมี) และดอกเบี้ยหรือเบี้ยปรับ (หากมี)

2.2 ชำระที่หน้าค่าน์ตอร์ธนาคารกรุงไทย ผู้กู้ยืมชำระเงินมากกว่า หรือเท่ากับ หรือน้อยกว่า จำนวนเงินจดที่ต้องชำระก็ได้ หรือ กรณีชำระเงินไม่ตรงตามกำหนดเวลา ผู้กู้ยืมจะได้รับใบรับเงินเพื่อชำระหนี้กองทุนฯ ไม่เป็นหลักฐาน

3. การชำระหนี้ก่อนกำหนด ผู้กู้ยืมสามารถชำระหนี้คืนกองทุนฯ ทั้งหมดหรือบางส่วนในช่วง ก่อนสำเร็จการศึกษา หรือช่วงระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปีได้ โดยไม่เสียดอกเบี้ย

ตารางที่ 2.1 แสดงตัวอย่างการผ่อนชำระของยอดเงินถ้วน 100,000 บาท โดยแยกเป็นเงินต้นและ ดอกเบี้ยในแต่ละปี

ปีที่	หนี้ตามสัญญา คงเหลือ	ผ่อนชำระเงินต้น ร้อยละต่อปี	เงินต้นที่ต้องชำระ แต่ละงวด	ดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 1 ต่อปี	ยอดรวมที่ ต้องชำระ
1	100,000	1.5	1,500	-	1,500
2	98,500	2.5	2,500	985	3,485
3	96,000	3.0	3,000	960	3,485
4	93,000	3.5	3,500	930	4,430
5	89,500	4.0	4,000	895	4,895
6	85,500	4.5	4,500	855	5,355
7	81,500	5.0	5,000	810	5,810
8	76,000	6.0	6,000	760	6,760
9	70,000	7.0	7,000	700	7,700
10	63,000	8.0	8,000	630	8,630
11	55,000	9.0	9,000	550	9,550
12	46,000	10.0	10,000	460	10,460
13	36,000	11.0	11,000	360	11,360
14	25,000	12.0	12,000	250	12,250
15	13,000	13.0	13,000	130	13,130
		100.0	100,000	9,275	109,275

ที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การผ่อนผัน / แจ้งสถานภาพ

ผู้รับที่ต้องดำเนินการติดต่อกับธนาคารเพื่อขอผ่อนผันชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นก่อนวันที่ครบกำหนดชำระหนี้แต่ละงวด และหากพ้นวันที่ครบกำหนดชำระแล้ว (5 กรกฎาคมของทุกปี) ถือว่าผู้รับค้างชำระหนี้ จะต้องเสียเบี้ยปรับและถูกตัดตามหนี้จนกว่าจะได้รับอนุมัติผ่อนผันชำระหนี้ ประจำการติดตามจากกยศ.และเป็นหนี้ปกติต่อไป

ตารางที่ 2.2 เอกสารและหลักเกณฑ์เพื่อขอผ่อนผันชำระหนี้

กรณี	เอกสารเพื่อประกอบการพิจารณา	หลักเกณฑ์
1. ไม่มีรายได้	- หนังสือรับรองจากผู้ใหญ่บ้านหรือ ข้าราชการ ระดับ 5 ขึ้นไป - สำเนาภาพถ่ายบัตรประจำตัวผู้ รับรอง	ยืดเวลาได้คราวละ ไม่เกิน 6 เดือน รวมแล้ว ไม่เกิน 2 ปี
2. รายได้ต่ำกว่า เดือนละ 4,700.-บาท	- หนังสือรับรองจากผู้ใหญ่บ้าน หรือ ข้าราชการ ระดับ 5 ขึ้นไป - หนังสือรับรองรายได้/แสดงรายได้ จากหน่วยงาน - สำเนาภาพถ่ายบัตรประจำตัวผู้ รับรอง	ผ่อนได้ไม่ต่ำกว่า 300 บาทต่อ เดือน หรือ 2,400 บาทต่อปี แต่ไม่น้อย กว่าดอกเบี้ย รวมแล้ว ไม่เกิน 1 ปี
3. ประสบภัยพิบัติ จากธรรมชาติสังคม, ขาดล. อัคคีภัย	- หนังสือรับรองจากผู้ใหญ่บ้าน หรือ ข้าราชการ ระดับ 5 ขึ้นไป ตำราฯ ยศ ร.ต.ต. ขึ้นไป - สำเนาภาพถ่ายบัตรประจำตัว ผู้รับรอง	ยืดเวลาได้คราวละ ไม่เกิน 6 เดือน รวมแล้ว ไม่เกิน 2 ปี

ที่มา: กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

- กรณีผู้รับที่รับจดหมายแจ้งภาระหนี้ระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่

ผู้รับที่ต้องให้สถานศึกษารับรองทุกปีจนกว่าจะจบการศึกษา

- กรณีผู้ถูกยึดได้รับจดหมายแจ้งภาระหนี้ระหว่างปีอดหนี้ 2 ปี

ผู้ถูกยึดต้องนำหนังสือยืนยันการสำเร็จการศึกษาหรือเลิกการศึกษา ไปให้สาขางานการเพื่อจะลดภาระหนี้

- กรณีผู้ถูกยึดถึงแก่กรรม

หนี้ตามสัญญาถูกยึดเงินจะเป็นอันระงับไป โดยให้บิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้ค้ำประกัน หรือทายาทแจ้งผ่านธนาคารกรุงไทย ภายใน 7 วัน พร้อมแนบหลักฐาน เป็นสำเนาใบมรณะบัตร หรือสำเนาทะเบียนบ้านที่ระบุการตายของผู้ถูกยึด โดยมีเจ้าหน้าที่ราชการประทับตราและลงลายมือชื่อรับรอง และผู้ปกครองต้องรับรอง สำเนาถูกต้อง หากผู้ถูกยึดยังอยู่ระหว่างการศึกษา ให้สถานศึกษามีหน้าที่แจ้งการเดียชีวิตของผู้ถูกยึดต่อกองทุนฯ ผ่านทางธนาคารกรุงไทย

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนิษฐา จอมวิญญาณ์ (2540) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้คืนเงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชน ของธนาคารออมสินสาขาลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้คืนเงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชนและศึกษาปัญหาและอุปสรรคของผู้กู้เงินในโครงการ โดยใช้แบบสอบถามและเลือกสุ่มตัวอย่าง 2 วิธี ได้แก่ สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) จากผู้กู้เงินในโครงการธนาคารประชาชนที่ใช้บริการของธนาคารออมสินสาขาลำปาง จำนวน 199 ตัวอย่าง และสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการธนาคารประชาชน ใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ข้อมูล และใช้มาตรวัดของลิเคิร์ท สเกล (Likert Scales) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้คืนเงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชน ลำดับหนึ่ง คือ ปัจจัยด้านรายได้ ต่อเดือนของครอบครัว ลำดับสอง คือ ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำ และลำดับสาม คือ ปัจจัยด้านจำนวนบุคคลในครอบครัว ส่วนในทศนคติของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านธนาคารประชาชน ได้ให้ลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้คืนเงินกู้ในโครงการธนาคารประชาชน ลำดับหนึ่ง คือ ปัจจัยด้านความสมั่นเสมอในการเดินบัญชีเงินฝากเมื่อถูกยึดแล้ว ลำดับสอง คือ ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือนของครอบครัว และลำดับสาม คือ ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำ

วิทยา มหาคุณวงศ์ (2541) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อพฤติกรรมการจ่ายคืนเงินกู้ยืมของลูกหนี้ กรณีบริหารสินทรัพย์แห่งหนึ่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อพฤติกรรมการจ่ายคืนเงินกู้ยืมของลูกหนี้ และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจ่ายคืนเงินกู้ยืมของลูกหนี้ โดยใช้แบบสอบถามและสุ่มตัวอย่างแบบ Quota Sampling จากลูกหนี้ของบริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพ จำกัด โดยสาขาในอำเภอเมืองเมืองเชียงใหม่ 6 สาขาและสาขานอกอำเภอเมืองเมืองเชียงใหม่ 5 สาขาจำนวน รวมทั้งหมด 100 ตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ข้อมูล และ ใช้วิธีสมการถดถอยแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares:OLS) ในปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจ่ายคืนเงินกู้ยืมของลูกหนี้ ผลการศึกษาพบว่าผลติดตามของการชำระหนี้แบ่งตามเขตการกู้ยืมเงิน และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน พบว่า ลูกหนี้ที่กู้ยืมเงินจากสาขานอกอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีการชำระหนี้คืนสูงกว่าจากสาขาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินเพื่อสวัสดิการและเพื่อการเกษตรกรรม มีการชำระหนี้คืนสูงกว่าเพื่อพาณิชย์, เพื่อบริโภคและเพื่อการก่อสร้าง-อสังหาริมทรัพย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อพฤติกรรมการจ่ายคืนเงินกู้ยืมของลูกหนี้ มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ การได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้, อัตราส่วนของภาระหนี้คงค้างน้อยกว่าวงเงินกู้ และ อัตราส่วนของภาระหนี้คงค้างน้อยกว่ามูลค่าหลักประกัน ส่วนการอกรดิตตามของเจ้าหน้าที่ และวงเงินสินเชื่อนุมัติ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าทั้งสองปัจจัย ไม่มีผลผลกระทบต่อพฤติกรรมการจ่ายคืนเงินกู้ยืมของลูกหนี้

อุทัย พิมพ์ไกร (2542) ศึกษาเรื่องศักยภาพในการชำระหนี้ของลูกหนี้กู้ลุ่มรับรองรับผิดชอบย่างลูกหนี้ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อปัญหาและอุปสรรคในการชำระคืนหนี้ และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำลังความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้กู้ลุ่มรับรองรับผิดชอบย่างลูกหนี้ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยใช้แบบสอบถามและเลือกสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มโดยพิจารณาตามสัดส่วนของจำนวนลูกหนี้แต่ละอำเภอคือ อำเภอแม่แตง อำเภอเชียงดาวและอำเภอเวียงแหง และแต่ละอำเภอ จะพิจารณาสัดส่วนของจำนวนลูกหนี้แต่ละตำบล โดยเลือกตำบลที่มีจำนวนลูกหนี้มากไปหน่อย รวมตัวอย่างทั้งหมด 413 ตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย และใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้ชั้นดีเยี่ยม(AAA) ลูกหนี้ชั้นดี (A) และลูกหนี้ชั้นทั่วไป (B) ลำดับหนึ่ง คือ ปัญหาด้านทุนการผลิตสูง ลำดับสอง คือ ราคากลางผลิตตกต่ำ และลำดับสาม คือค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง ส่วนลูกหนี้

ชั้นศึกษา (AA) มีปัญหาและอุปสรรคในการทำระดับหนึ่ง คือ ปัญหาด้านทุนการผลิตสูง ลำดับสอง คือ สัดส่วนเงินกู้ต่อทุนตนเอง และลำดับสาม คือ ราคากลางผลิตตกต่ำ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อกำลังความสามารถในการทำระดับหนึ่งของลูกหนี้ คือ ขนาดพื้นที่การผลิต ขนาดการถือครองที่ดิน รายได้สุทธิจากการประกอบอาชีพต่อปี รายได้อื่นสุทธิต่อปี จำนวนหนี้เงินกู้ที่ใช้หลักประกันแบบรับรองรับผิดชอบย่างลูกหนี้ร่วม จำนวนเงินกู้ทั้งหมดของลูกหนี้ รูปแบบการใช้หลักประกันเพื่อขอสินเชื่อ และลักษณะการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ 0.5

ธีรพล กลยณี (2545) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้เพื่อการศึกษาในจังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อทัศนคติของผู้กู้ยืมเงินที่มีต่อกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาและศึกษาถึงสภาพسانเหตุและปัญหาการไม่ผ่อนชำระหนี้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาในจังหวัดเชียงราย โดยใช้แบบสอบถาม และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) งานนักเรียน และนักศึกษาในทุกอำเภอ ของจังหวัดเชียงราย จำนวน 119 ตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย และใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้เพื่อการศึกษา ได้แก่ การศึกษาของเด็กนักเรียนและนักศึกษา ไม่ตรงกับตลาดพ่อสำเร็จแล้ว ไม่ทำงาน การทำที่เป็นพื้นที่แล้วต้องรับภาระส่งเสียน่องเรียนต่อ ทำให้ต้องผ่อนชำระเงิน การที่ผู้กู้มีความเชื่อใจว่าเรียนฟรี หลังจากจบการศึกษาไม่ต้องชำระเงินคืน วัตถุประสงค์ในการกู้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ด้านผู้ประกันก้มีส่วนที่ต้องร่วมรับผิดชอบทำให้ผู้กู้ยืมขาดความรับผิดชอบในการชำระเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และสาเหตุของการเดินชีวิตของผู้กู้ยืมเงิน